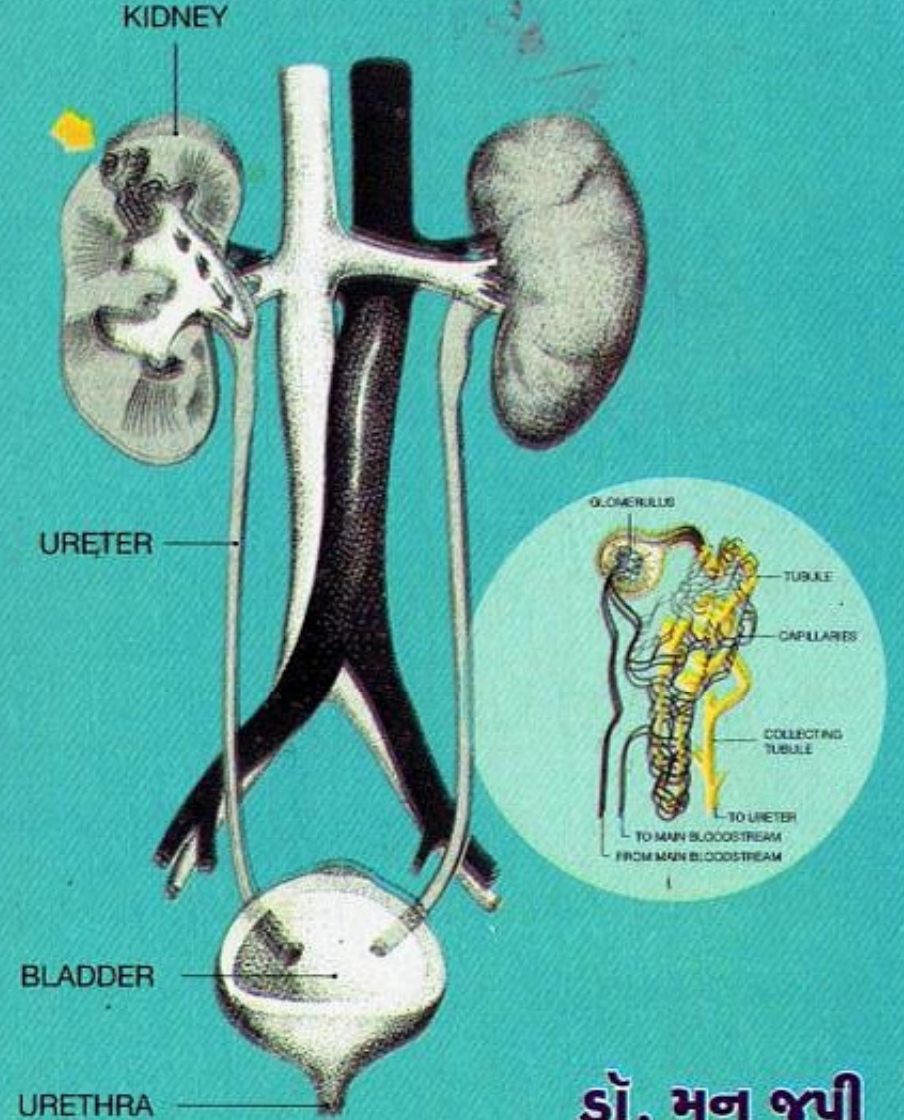

ડૉ. મનુ જપી

ગર્ભાવસ્થાથી માંડીને વૃદ્ધાવસ્થા સુધી વિવિધ બીમારીઓની, વિવિધ પદ્ધતિઓથી કરવામાં આવતી સારવારોમાં, અગર જો વ્યવસાયિક પ્રામાણિકપણે સારાસારનો વિવેક જાળવી અતિરેકોના અત્યાચારો ન કરવામાં આવે તો કોઈ પણ માનવીની કિડની કદી બગડે જ નહીં.

આ કિડની બગડે જ કેમ ?

ડૉ. મનુ જપી

અનુક્રમ

૧.	મારે કંઈક કહેવું છે	૫
૨.	કિડની	૮
૩.	કોણ બગાડે છે ?	૧૩
૪.	વિટામિન-સી	૧૫
૫.	સલ્ફા ડ્રગ્સ	૧૭
૬.	કિડની કીલર્સ	૧૯
૭.	એસિડ અને અલ્કાલાઈન	૨૩
૮.	દાંતમાં ચાંદી	૨૫
૯.	લીથોટ્રીપ્સી	૨૫
૧૦.	કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ્સ	૨૯
૧૧.	અવયવોના સોદાગરો	૩૧
૧૨.	અને ફરી મળીએ તે પહેલાં	૩૨

૧. મારે કંઈક કહેવું છે

છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી છાપાનાં પાનાંની કોલમો કિડની કૌભાંડોથી ખદબદતી હતી. લાખો માનવીઓની કિડનીઓ એકાએક બગડતી, સડી જતી નકામી થઈ જતી.

પછી અમેરિકામાં ધીકતી ડોલરિયા પ્રેક્ટિસ કરનારાઓ, વૈકુંઠમાંથી વિષ્ણુ ભગવાન સદેહે માદરે વતનની ધરતી પર ઊતરી, ભારતની ભલીભોળી ભોટ જનતાનું ભલું કરવા આવી જતા. રાતોરાત એમને મોંઘા ભાવની જમીન સાવ મફતના ભાવે મળી જતી, રાતોરાત એ જમીન પર ફાઈવસ્ટાર કિડની હોસ્પિટલો બંધાઈ જતી. આંખના પલકારામાં એ હોસ્પિટલોમાં મહાકાય મોંઘાદાટ મશીનો બેસાડી દેવામાં આવતાં, સપ્તાહો બેસાડીને, ભીખ માંગીને ભંડોળો ઊભાં થઈ જતાં. રોજ નવા નવા કિડની સ્પેશીઆલીસ્ટોનાં પાટિયાં ગલીએ ગલીએ લટકી જતાં.

એટલે આમ જોવા જઈએ તો આ બધું ખુશ થવા જેવું હતું - તાળીઓ પાડીને વધાવી લેવું જોઈતું હતું. હિંદુસ્તાન જેવા ગરીબીથી ખદબદતા દેવાદાર દેશમાં ઘેર બેઠાં ગંગા આવતી હોય તો એમાં ભલા કોઈના પેટમાં શા માટે દુઃખવું જોઈએ ?

ગમે તેટલાં દબાવી છુપાવીને રાખવાના પ્રયત્નો છતાં કિડનીનાં કૌભાંડોના અજગરે એનો ભરડો લેવાનું શરૂ કર્યું.

લાખો માનવીઓની કિડનીઓ રાતોરાત બગડવા લાગી. બેટરીમાં બગડેલા રોલ બદલાવે એટલી આસાનીથી બન્ને કિડનીઓ ફેઈલ થવાવાળાની કિડનીઓના ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ઓપરેશનો થવા લાગ્યાં.

પેશન્ટો મેળવી આપનારા દલાલો આ રોકડિયા ધંધામાં ઝંપલાવા લાગ્યા. ઠરાવિક ટેક્સીવાળાઓ “ઘરાકોને” વેશ્યાને ત્યાં લઈ જાય, તેમ સીધા એરપોર્ટ પરથી કિડની ખરીદવા વાળાને એમના પાળેલા ડોક્ટરોને ત્યાં પહોંચાડવાની હરીફાઈઓ થવા લાગી. પેટ્રો ડોલરના દેશો વાળા ફાટફાટ થતા કુરતાના ખિસ્સામાંથી નોટોના થોકડા ફેંકી, નવી નક્કોર કિડનીઓ ફીટ કરાવી પાછા પ્લેનમાં બેસી સ્વદેશ ભેગા થઈ જાય છે.

દારૂડિયા, ગંજેરી, ચરસી, કુષ્ટરોગી, હિપ્પી-એઈડ્ઝ વાળાઓ એમની સપ્લાય મેળવવા પોતાની કિડની વેચવા ગુજરીમાં લાઈનમાં ઊભા રહી જાય છે. ગરીબ, બેકાર, ભૂખમરાથી પીડિત, દીકરીના દહેજની ફિક્કરમાં ઘરનાં છોકરાંઓ વેચી થાકીહારી ગયેલાં મા-બાપો કિડનીનું હોલસેલમાં વેચાણ કરતી કિડની કોલોનીઓ (કિડની વક્કમ)નાં ધીખતાં ધમધમતાં બજારો બની ગયાં છે.

આટલી બધી છૂટથી મળતી કિડની પણ જરૂરત Demand કરતાં ઓછી પડતી હોય તેમ, કેટલાય ગરજુ અભણ, અજ્ઞાની, નિર્દોષ લોકોને એક યા બીજા બહાને ભોળવી, લાલચ આપી પાછલે બારણેથી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરી, બેહોશ કરી એમની કિડની ચોરી કરીને કાઢી લઈ, મલાઈ કાઢીને નાળિયેરનું કોચલું ફૂટપાથ પર ફેંકી દેતા હોય તેમ ફેંકી દેવાય છે.

મેડિકલ એથીક્સની ઐસી કી તૈસી કરનારા સફેદ ઠગોની જમાતમાં વધારો જ થતો જાય છે. સાચા, સારા, સમજદાર ઈજજતદાર, વ્યવસાયને વફાદાર ડોક્ટરો કોન્ફરન્સોમાં રોષ પ્રકટ કરે છે.

પોલીસ એકાદ ફૂટકલિયાને પકડી સળિયા પાછળ ઘડેલી દે છે, છાપાવાળાં એકાદ દિવસ હેડલાઈનમાં સમાચાર છાપી એમનું વેચાણ વધારે છે, કુંભકરણની જેમ ઘોરતી સરકારના કાનમાં ભૂંગળાં નાંખી જગાડવાના પ્રયત્નો થાય છે. અડિયલ, અલેલટપ્પુ સરકારો નપૂંસક કાયદા પસાર કરે છે, પેલો ફૂટકલિયો પાછલે દરવાજેથી છૂટી, બીજા શહેરમાં જઈ, ફરી પાછો એનો અસલી ધંધો શરૂ કરી દે છે.

બેન્ક કૌભાંડો, શેરબજારિયા કૌભાંડો, સુરતનો પ્લેગ કે આતંકવાદની ચીસો – હેડલાઈનોમાં છાપતાં, છાપાંની પસ્તી પણ વેચાઈ જાય છે, પબ્લિકની યાદદાસ્ત સાવ નબળી છે.

સોનાના ઈંડા મૂકતી કિડનીનો વેપલો એવો જોરમાં ફાલ્યો છે કે, રોજ નવા નવા સ્પેશીઆલીસ્ટો એમાં કૂદી પડે છે, જાહીર હૈ, ઔર કંઈ નથી અસ્પતાલે ખુલ જાયેગી ઔર લાખ્ખો કિડની કે પેશન્ટસ ભી પેદા હો હી જાયેંગે.

મારી આટલી વાત જાણ્યા પછી, અગર તમારા શરીરનું રૂંવાડુંય ના ફરકતું હોય, સબ ઠીકઠાક ચલ રહા હૈ, એમ લાગતું હોય, ઉપરવાળો એવો અન્નાડી છે કે એને લાખ્ખો માનવીઓની કિડની બનાવતાં આવડતી જ નથી, એમ માનતા હો તો આ પુસ્તક આગળ વાંચવામાં સમય બરબાદ કરવાની જરૂર નથી.

એક સીધોસાદો સવાલ મનમાં પેદા થતો હોય કે “આ કિડની બગડે જ કેમ ?” તો કદાચ એનો જવાબ આ પુસ્તકના પાને પાને ને લીટીએ લીટીએ તમને મળી જશે. આવો છો ?

૨. કિડની

A FABULOUS FILTER

ફીલ્ટર, ગળણી, ગળણું. એટલે જેમાં ઉપરથી કચરાના મિશ્રણવાળું પ્રવાહી રેડો એટલે ગળણીમાં કચરો ઉપર રહે, અને કચરા વિનાનું નિર્મળ શુદ્ધ પ્રવાહી નીચે પડે.

આખી દુનિયાના ફીલ્ટર-ગળણીઓને આ નિયમ લાગુ પડે. એક કિડની સિવાય.

કિડની એક માત્ર એવી ગળણી છે, જેમાંથી અનેક અશુદ્ધિઓ, વધારાના ક્ષારો, વાયુઓ, રસાયણો ભરેલું લોહી પસાર થાય છે અને આ દરેક વસ્તુ એની નિશ્ચિત જરૂરત પૂરતી માત્રામાં લોહીમાં જ રહેવા દઈ, ફક્ત વધારાનું જ, શરીરને ન જોઈતું નુકસાનકારક હોય, તે લોહીમાં જ રહેલા પાણીમાં રીતસર ઓગાળી એને પેશાબ વાટે બહાર ફેંકે. આ સમગ્ર ક્રિયા કરતાં, જે લોહીને ફીલ્ટર કર્યું છે, એ લોહીનું એક બુંદ પણ પેશાબ વાટે બહાર ન પડે.

આ આખી ક્રિયાની ફક્ત કલ્પના જ કરો તો એક જબરજસ્ત અહોભાવ ઉત્પન્ન થાય, તમને તમારી જ કિડનીની બેલડી પર. આટલી સાદી વાત ના સમજાય તો હવે પછીનું કશું જ ના સમજાય.

કરોડરજજુના નીચેના ભાગમાં બે બાજુએ એક એક કિડની ગોઠવાયેલી છે. એક એક કિડનીનું વજન લગભગ પાંચ ઓંસ જેટલું હોય છે. આકાર કાજુ જેવો, રંગ ઘેરો લાલ.

દર અડધા કલાકે આખા શરીરનું બધું જ, બારથી પંદર પાઈન્ટ લોહી એક વાર કિડનીમાંથી પસાર થઈ જાય છે.

કિડનીની ભીતરમાં પાવરફુલ સૂક્ષ્મદર્શક કાચ સિવાય નજરે પણ ન જોઈ શકાય તેવી રક્તવાહિનીઓ (Capillaries)નાં

ઝૂમખાં આવેલાં છે, દેખાવમાં એ ગોળાકાર હોવાથી અંગ્રેજીમાં એમને ગ્લોમેરુલ્સ કહેવાય છે.

આ દરેક ઝૂમખાં, બારીક પાતળાં સ્નાયુઓ Membranesના બેવડા પડમાં વિંટળાયેલાં હોય છે. એનો એક છેડો એક નળીમાં પૂંછડીની જેમ ઊતરેલો હોય છે.

આવાં ગ્લોમેરુલ્સનાં ઝૂમખાં, એનું બેવડું પડ અને પૂંછડી, બધું ભેગું મળી એક ગળણી જેવું પાત્ર તૈયાર થાય છે, જેને નેફ્રોન (NEPHRON) કહેવાય છે.

આવા એક નેફ્રોનનું નજીકથી નિરીક્ષણ કરીએ તો ગોળ માથાવાળું અને સ્ત્રિંગની જેમ ગૂંચળું વળેલી પૂંછડીવાળું કોઈ જંતુ હોય તો આકાર લાગે.

આ ગોળ માથું અને ગૂંચળું વળેલી પૂંછડી ખેંચીને નેફ્રોસ એક સુંદર ડિઝાઈન બનાવી હોય તેમ કિડનીમાં ગોઠવાઈ ગયેલ હોય છે.

આ થઈ કિડનીની રચના. હવે જરા ધ્યાનથી વાંચો.

જેવું શરીરનું લોહી આ ગ્લોમેરુલ્સમાંથી પસાર થાય છે કે લોહીમાં ભળેલું પ્રવાહી, પાણી, તેમ જ બીજા ક્ષારો પેલા સ્નાયુઓના બેવડા પાતળા પડમાંથી પસાર થઈ પેલી નળીમાં પ્રવેશે છે.

અને એક અદ્ભુત ચમત્કાર સર્જાય છે.

આ નળીમાં શરીરને ઉપયોગી હોય તે ક્ષારો, પદાર્થો, વાયુઓ, પ્રવાહી બરાબર નિશ્ચિત પ્રમાણમાં શરીરને જરૂરત પૂરતાં જ લોહીમાં પાછા ભેળવી દેવામાં આવે છે. આ ચોક્કસ પ્રમાણ કેટલું હોવું જોઈએ, એ ફક્ત આપણું શરીર અને એની કિડનીની આ અદ્ભુત ક્રિયા જ નક્કી કરે છે (કોઈ આલિયો, માલિયો કે ફૂટકલિયો નહીં) અને આ ક્રિયાની સમાંતર કક્ષાએ

એ જ ક્ષણે શરીરને બિનજરૂરી વધારાના નુકસાનકર્તા ક્ષારો, પદાર્થો, વાયુઓ, રસાયણો અને પ્રવાહી (પાણી) નળીની બહાર ધકેલી દેવામાં આવે છે.

ગ્લોમેરુલ્સમાંથી જેવું લોહી પસાર થાય છે, કે એક જબરજસ્ત રસાયણિક પ્રક્રિયા શરૂ થઈ જાય છે. પેલી સિંગ્રગ જેવી ગૂંચળું વળેલી પૂંછડી સરસરાટ કરતી ખૂલે છે, છટપટે છે અને એમ કરતાં એની બાજુમાં આવેલી રક્તવાહિનીઓના સંપર્કમાં આવે છે.

આ રક્તવાહિનીઓમાં રહેલા અમુક ખાસ પ્રકારના એન્ઝાઇમ્સ (Enzymes) આ જરૂરી પદાર્થોને અને પ્રવાહીને ખેંચીને ફરી રક્તભ્રમણની ક્રિયામાં ભેળવી દે છે.

રોજનું લગભગ ૪૨ ગેલન (૧૫૯ લીટર) જેટલું પ્રવાહી આ નળીઓમાં વહે છે.

કિડનીની નળીઓમાંથી પસાર થતું પ્રવાહી જો બધું જ શરીરની બહાર ફેંકાઈ જાય તો શરીર સુકાઈ જાય, એથી મોટા ભાગનું પ્રવાહી ૯૯ ટકા જેટલું શરીરમાં પાછું શોષાઈ જાય છે અને ફક્ત એક ટકો નળીઓમાંથી નીચે ઊતરેલું વધારાનું પ્રવાહી એની સાથે વધારાના બિનજરૂરી અને નુકસાનકર્તા વાયુઓ અને પદાર્થોને સાથે ઘસડી લે છે.

આ ઘસડાયેલા પદાર્થોવાળું પ્રવાહી ગળાઈને કિડનીમાંથી બહાર પડતી બે યુરેટરની નળીઓ વાટે બ્લેડર (Bladder)માં ટીપે ટીપે પેશાબના સ્વરૂપે જમા થાય છે.

આ ઉપરાંત આ કિડનીની જોડિયા બહેનોના બીજાં અનેક શરીરને ક્ષણે ક્ષણે જીવવામાં ઉપયોગી થાય તેવાં અટપટાં કાર્યો છે, જેમાંના થોડાંકને જોઈ લઈએ.

કિડની શરીરને અત્યંત ઉપયોગી એવા લાલ રક્ત

કોષોની વૃદ્ધિ કરવાના કાર્યમાં મહત્ત્વનો ફાળો નોંધાવે છે.

શરીરમાં વધુ પડતું એસિડ કે વધુ પડતું આલ્કલાઈન પ્રસારે નહીં કે આ બન્ને જરૂરત કરતાં ઓછાં ન થઈ જાય એ રીતે કિડની એનું સમતોલપણું જાળવવામાં મદદ કરે છે.

ઉપરાંત લોહીમાં ભળેલા અત્યંત જરૂરી કોષો (Cells) અને બ્લડપ્રોટિન્સ શરીરની બહાર ધોવાઈને ફેંકાઈ ન જાય તેનું પણ કિડની ધ્યાન રાખે છે. તેવી જ રીતે શરીરને ઉપયોગી સાકર, હોર્મોન્સ, એમિનો એસિડઝ અને કુદરતી વિટામિનો પણ રક્તભ્રમણમાં પાછાં ધકેલી દે છે. (બનાવટી રસાયણિક વિટામિનો બહાર ફેંકાઈ જાય છે, અને એ ફેંકવામાં કિડનીને શ્રમ પડવાથી કિડની ડેમેજ પણ થાય છે તે વિગતો હવે પછી જોઈશું.)

શરીરને હાનિકર્તા-બિનજરૂરી અથવા વધી પડેલી (દારૂ જેવી) કોઈ પણ ચીજને કિડની જરા પણ વિલંબ કર્યા વિના શરીરની બહાર ધકેલી દે છે.

પોટાસિયમ સોલ્ટ્સ આપણે મોટે ભાગે ફળો અને શાકભાજીમાં ખાઈએ છીએ.

આ પોટાસિયમ ક્ષાર શરીરની અંદર અમુક ચોક્કસ પ્રમાણમાં જ જળવાઈ રહેવું જોઈએ. એમાં જરા પણ વધારો થાય તો એ હૃદયના ધબકારાને બ્રેક મારીને બંધ પાડી દે, તેવી જ રીતે એનું પ્રમાણ જરા પણ ઓછું થાય તો ફેફસાં જેવા શ્વાસ લેનારા અવયવોની ક્રિયાને ગંભીર નુકસાન થાય. આથી લોહીમાં પોટાસિયમ સોલ્ટ્સનું પ્રમાણ પ્રતીક્ષણ ખૂબ જ સમતુલિત રહે તે અત્યંત આવશ્યક છે.

આ પ્રમાણ ક્યારે કેટલું રાખવું અને વધારાનું કેવી રીતે બહાર ફેંકવું એ ક્રિયા ફક્ત તમારી કિડની જ જાણે છે.

અને એમાં એને તમારી પોતાની કે બીજા કોઈ આલિયા, માલિયા કે ફૂટકલિયાની મદદની કે ચમચાગીરીની જરૂરત પડતી જ નથી.

દૂધ, ઈંડા જેવા ખોરાક વાટે અન્ય પ્રોટિન્સનું પાચન થયા પછી જે પદાર્થ બને છે તેને યુરિયા કહેવાય છે.

યુરિયા પણ અન્ય ક્ષારોની જેમ શરીરને ઉપયોગી તો છે જ, પરંતુ એનું પ્રમાણ પણ ચોક્કસ સમયે, ચોક્કસ માત્રામાં રહેવું જરૂરી છે. આ યુરિયા જો ઘટી જાય તો લીવર જેવા અવયવને નુકસાન પહોંચે છે. વધી જાય તો લોહીમાં ભળી જાય છે અને એક ગંદામાં ગંદો ગંધાતો યુરેમિયા નામનો રોગ પેદા થાય છે.

શિયાળામાં જ્યારે ઠંડી પડતી હોય છે, ત્યારે લોહીનું ભ્રમણ શરીરના અવયવોને હૂંફાળા રાખવા થોડા વધારે પ્રમાણમાં ફરતું હોય છે અને આ કારણસર કિડનીમાંથી પસાર થતા લોહીના પ્રમાણમાં અમુક વધારો નોંધાય છે, પરિણામે શિયાળામાં પેશાબ કરવા વધુ વાર જવું પડે છે.

કિડની એ કોઈ જડ અવયવ નથી, કે નથી એ કોઈ વાતવાતમાં બગડી જાય, કમજોર પડી જાય કે કામ કરતો બંધ પડી જાય તેવો નબળો માંચકાંગલો શરીરનો અવયવ.

કિડની એ તો કલ્પનાતિત કાર્યો કરતી એક જબરજસ્ત રસાયણિક ફેક્ટરીને પણ શરમાવે તેવી એક અદ્ભુત અવયવની જોડી છે.

આ કિડની બગડે જ કેમ ?

કિડની તમને જીવનભર, રાત્રિ ને દિવસ, સતત કાર્યરત રહી, ક્ષણે ક્ષણે જિવાડવામાં મદદ કરનારી એક બેમિસાલ અવયવની જોડી છે. એમાં રહેલા લાખ્ખો-કરોડો જીવંત

કોષોમાંનો એક એક કોષ પોતાનું કાર્ય અને તમને સતત જિવાડવાની જવાબદારી ખૂબ જ અચ્છી તરહ સમજે છે અને એ પ્રમાણે પોતાનું કાર્ય કર્યે જ જાય છે.

આ કિડની બગડે જ કેમ ?

અરે બેમાંની એક કિડની કોઈ કારણસર ઘવાય કે નકામી થઈ જાય તો બાકી રહેલી એક કિડની તમને સારી રીતે જિવાડી શકે તેટલી સક્ષમ છે.

તો ? આ કિડની બગડે જ કેમ ?

જાણવું છે તમારે, આવો મારી સાથે સાથે...

□

૩. કોણ બગાડે છે ?

કુદરતના અદ્ભુત કરિશ્મા જેવી બેમિસાલ આ કિડનીને કોણ કેવી રીતે બગાડે છે એ આપણી રીતે જોઈ લઈએ.

માના ગર્ભમાં બાળક હજુ તો ઊછરી રહ્યું છે, એના પોતાના અવયવો હજુ તો ઘડાઈ રહ્યા છે, શૂન્યમાંથી સર્જન થઈ રહ્યું છે, આકાર ઘડાઈ રહ્યો છે. બરાબર એ નાજુક અવસ્થાના સંવેદનશીલ સમયમાં સારવારિયાઓ, સારવારના નામે શું શું ન કરવાનું કરે છે એના થોડાક નમૂના જોઈ લઈએ. (વિગતવાર જાણવાની જિજ્ઞાસા ધરાવનારને ગર્ભાવસ્થામાં શું ન કરવું ? જપી થેરેપી અને ખાલી ખોળો વાંચવા ભલામણ)

ગર્ભવતી સ્ત્રીને આપવામાં આવતી વિટામિન્સ, કેલ્સીયમ્સ, આયર્ન, પ્રોટિન્સ આ બધાં જ માના લોહીમાં ભળે છે અને માનું જ લોહી ગર્ભમાના બાળકમાં ફરતું

હોવાથી બાળકના હજુ તો આકાર પણ ન લીધા હોય તેવા અવયવોને ડેમેજ કરવાનું શરૂ કરી દે છે. વળી માના પોતાના જ અવયવો પર બાળકના રક્તભ્રમણનો અને એના વિકાસનો બોજ હોવાથી, આ બધાં જ સિન્થેટિક કેમિકલ સ્વરૂપે આપવામાં આવતાં રસાયણો માના અને બાળકના શરીરમાં અણધારી તોડ-ફોડ કરે છે. કેલ્સીયમ, વિટામિન્સ અને પ્રોટિન્સ ખાસ કરીને બાળકના કિડની અને મગજને ડેમેજ કરે છે, તો આયર્ન જેવી ધાતુઓ બાળકના હૃદયને કમજોર બનાવે છે.

ગર્ભવસ્થા દરમિયાન કઢાવવામાં આવતી સોનોગ્રાફી બાળકના શરીરનાં કોમોસોમ્સને ડેમેજ કરવાને લીધે એના મગજ પર અને શરીરના ઘડતર પર એનાં અવળચંડાં પરિણામો આવે છે. આને પરિણામે ગર્ભમાં વિકસતું બાળક શારીરિક કે માનસિક ક્ષતિવાળું પેદા થાય છે.

જરાય સારાસારના વિવેક વિના જબરજસ્તીથી ખવડાવવામાં આવેલ કેલ્સીયમની ગોળીઓ ખાવાને કારણે માના લોહીમાં કેલ્સીયમ ઠાંસી ઠાંસીને ભરાય છે અને એ પ્રમાણ ધીરે ધીરે બાળકના લોહીમાં પણ ભળે છે. બાળક હજુ તો જન્મે ત્યાં સુધીમાં એના શરીરના લોહીમાં કેલ્સીયમના પ્રમાણમાં એટલો બધો વધારો થઈ જાય છે કે, જન્મ પછી, જ્યારે બાળકની પોતાની કિડની કાર્યરત થાય છે, ત્યારે એનામાં પેલા ઠાંસી ઠાંસીને ભરેલા કેલ્સીયમને પેશાબ વાટે બહાર ફેંકવાની તાકાત હોતી નથી અને પરિણામે હજુ તો બાળક એકાદ વરસનું થાય ત્યાં સુધીમાં જ એની કિડની કાયમને માટે ડેમેજ થઈ જાય છે.

કેલ્સીયમ કૌભાંડ - ચાલુ

સાતઆઠ મહિનાનું બાળક હજુ તો એના શરીરમાં માએ ઠાંસીને ભરેલા કેલ્સીયમથી માંડ છૂટકારો મેળવતું હોય છે, ત્યાં વળી પાછું એને દાંત આવવાનો સમય થાય છે અને સારવારિયાઓની, જાહેરખબરિયાઓની ફોજોની ફોજો પેલા કુમળા બાળકના લોહીમાં કેલ્સીયમના મારા ચલાવે છે.

આ કેલ્સીયમના મારા આટલાય ઓછા પડતા હોય તેમ, જેમ જેમ બાળક મોટું થતું જાય તેમ તેમ એને આપવામાં આવતાં દૂધમાં મેળવવામાં આવતા ચોકલેટિયા પાવડરોમાં અગિયાર વિટામિન્સ અને એકવીસ કેલ્સીયમ જેવાં મિનરલ્સ હોળી હોળીને પીવડાવવામાં આવે છે. એના બિસ્કિટ્સ અને પેકેટ ફૂડ્ઝમાં ઠાંસી ઠાંસીને કેલ્સીયમ્સ ઠોકવામાં આવેલું હોય છે.

આટલુંય અધૂરું પડતું હોય તેમ, એના મોઢામાં રગડવાની ટૂથપેસ્ટો કેલ્સીયમથી ઠાંસી ઠાંસીને ભરેલી હોય છે.

અર્થાત કોઈ હાથીને પણ આ રીતે આટલું કેલ્સીયમ ખવડાવવામાં આવે તો એનીય બિચારાની બન્ને કિડનીઓ હંમેશ માટે બગડી જાય અને આ હોળીઓ એનીય કિડનીને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરવાની હોસ્પિટલો ઊભી કરી દે.

ઈતિશ્રી કેલ્સીયમ કૌભાંડે...

□

૪. વિટામિન-સી

ASCORBIC ACID (VIT. C.)

પ્રથમ આપણે બાળકોની કિડનીની વાતો કરી લઈએ પછી મોટા માણસોની કિડનીની વાતો કરીશું.

મેટરનિટી હોમમાં હજુ તો ડિલિવરી થઈ નથી ને માતા અને બાળકને વોર્ડમાં એમના ખાટલા પર સુવાડ્યાં નથી કે નર્સ હાથમાં એક કાગળિયું પકડાવી દે.

એમાં પચાસ વર્ષો પૂર્વે પણ એબીસીડી વિટામિનનાં ટીપાં હોય અને અચૂક બીજાં વિટામિન સીનાં ટીપાં હોય, હોય ને હોય જ.

વિટામિન કેલ્સીયમ્સ પ્રોટિન્સ વિષે તો જાણ્યું.

સાવ નિર્દોષ લાગતાં વિટામિન સીનાં ટીપાં પર પણ એક નજર કરી જ લઈએ.

સારવારિયાઓનું એક સાવ બુદ્ધું અને જુદું હથિયાર દવાઓ ખવડાવવા માટે એ હોય છે કે :

આ દવા ખવડાવશો તો અમુક રોગ નહીં થાય.

સાઈઠ વર્ષ પૂર્વે એક મલ્ટીનેશનલ કંપનીએ, પેલ્યુડ્રીન નામની એક ગોળી બનાવી અને એવો પ્રચાર કર્યો કે “દરેક રવિવારે ફક્ત એક પેલ્યુડ્રીનની ગોળી ખાશે એને કદી મેલેરિયાની બીમારી નહીં થાય.”

એમ જ પચાસ વર્ષો પૂર્વે બાળકોને વિટામિન સી રોજની ૧૦૦ મિ. ગ્રા. લેવાથી કદાપિ શરદી નહીં થાય અને મોટાઓને રોજની ૫૦૦ મિ.ગ્રા લેવાથી કદાપિ શરદી નહીં થાય. એમ ઢોલ પીટી પીટીને જણાવવામાં આવતું.

મેડિકલશાસ્ત્રનું આ એક જ વાક્ય આવા બકવાસોનું જુઠાણું ઉઘાડું પાડી દે છે.

QUOTE :

“Claims about the value of vitamin C for the symptomatic relief of common cold or early

healing of wounds HAVE NOT BEEN PROVED.”

નવજાત શિશુઓને જન્મ પછીના ત્રણ મહિના સુધી પાણી પણ બહારનું આપવાની જરૂર પડતી નથી, કારણ માના ધાવણમાં એને જે કંઈ જોઈએ તે બધું જ મળી રહે છે. આ વાત મેડિકલશાસ્ત્ર જાણવા છતાં નવજાત શિશુને એબીસીડીના ટીપામાં તો વિટામિન સી ૫૦ મિ.ગ્રા. આવતું હોવા છતાં વધારાનું વિટામિન સીના ટીપામાં ૧૦૦ મિ.ગ્રા. (ml.)નું આપવામાં કયા બાળકનું કેટલું ભલું કર્યું ? અને કેટલાં બાળકોની કેટલી કિડનીઓ બગાડી ? એ પ્રશ્નો જવાબ કોઈ આપવા માંગતું જ નથી.

વળી વિટામિન સી શરીરમાં સંગ્રહ થતું નથી એટલે શરીરમાં જતાની સાથે જ એને બહાર ફેંકવું પડે છે.

ડિલિવરી પછી માએ ખાધેલી વિટામિનની ગોળીઓ માનું વિટામિન સી + એબીસીડી ડ્રોપ્સનું ૫૦ મિ.ગ્રા. + વિટામિન સીનાં ટીપાંનું ૧૦૦ મિ.ગ્રા. પેલા નવજાત શિશુનાં લોહીમાં ભળ્યું અને એણે પેશાબ વાટે બહાર પડતાં પડતાં બાળકના કિડનીને કેટલું બગાડ્યું ? એની કલ્પના કરવી ખાસ અઘરી તો નથી જ.

ઈતિશ્રી વિટામિન સી કૌભાંડે...

□

૫. સલ્ફા ડ્રગ્સ SULPHA DRUGS

પેનીસીલીન અને એન્ટીબાયોટિક્સના જમાનાની શરૂઆત થઈ એ પહેલાં સલ્ફા ડ્રગ્સ સારવારિયાઓનો પાળેલો પોપટ

હતો. “લાખ દુઃખોં કી એક દવા હૈ, ક્યુંના અજમાયેં ? એ સૂત્રાનુસાર સલ્ફા લગભગ ચણા-મમરાની જેમ વપરાતું હતું. સલ્ફાની ભયાનક આડઅસરોને કારણે તે વેળાનું જાગૃત શાસકતંત્ર આ બનાવટોને Schedule L & H Drugsની કેટેગરીમાં મૂકી, ફક્ત ડોક્ટરોના પ્રીસ્ક્રિપ્શન પર આ દવા વેચાય તેવો કડક નિયમ પાળતું હતું અને છતાં એનો વપરાશ છૂટથી થતો એ હકીકત હતી.

Sulpha-diazine, Sulpha Thiazole, Sulpha-dimidine, Sulpha marazine. એમ જુદી જુદી સલ્ફાની બનાવટો મેડિકલ ક્ષેત્રે છૂટથી વપરાતી. અમુક કમ્પનીઓ આ દવાઓ વેનીરીયલ ડીસીઝ(જાતીય રોગ)વાળા સ્વ ઉપચાર તરીકે ન વાપરે એટલા માટે એને કોડ નંબર આપતી. ઉદાહરણ M & B 693, M & B 760 ઇત્યાદિ.

જેમ જેમ સલ્ફા ડ્રગ્સનો વપરાશ વધતો ગયો, તેમ તેમ એનાં અન્ય પરિણામોની સાથે સાથે કિડની પર થતી એની અવળી અસરો જણાવા લાગી અને હંમેશા બનતું આવ્યું છે તેમ, કેટલીયે કિડનીઓ બગાડ્યા પછી આવી દવાઓ બજારમાંથી પાછલે દરવાજેથી છુટી થઈ જતી.

પરંતુ જેમને સ્વાસ્થ્યનો વેપલો જ કરવો છે, એમને આવું બધું પરવડતું નથી એટલે પાછલે બારણેથી છુટી થઈ ગયેલી જ દવાઓને થોડા નવા વાઘા પહેરાવી, નવા નામ સાથે ફરી પાછી મેઈન દરવાજેથી ઢોલ વાજાના સ્વાગત સાથે ઘુસાડી દીધી.

પચાસેક વર્ષ પહેલાં ઘર ઘરમાં નાની મોટી સબ બીમારીઓ માટે વપરાતી સીબાઝોલનું નામ સાંભળ્યું છે તમે ?

બેથી ત્રણ દાયકા સુધી એકચક્રી રાજ્ય કરી એ દવા અદૃશ્ય થઈ એ પહેલાં એના કાકા-મામાની જુદી જુદી બીજી કેટલીય દવાઓ ઘર ઘરમાં ઘૂસી ગઈ હતી. ઓરીસુલ, ઈરગાપાયરીન. એ સારવારિયાઓની ફેવરીટ આઈટેમ હતી.

ઔષધજન્ય બીમારીઓના ઇતિહાસમાં કાળા અક્ષરે જેનાં નામો કોતરાયાં છે, એમાં સલ્ફા ડ્રગ્સનું નામ કિડનીઓના સત્યાનાશ કરવા માટે ખૂબ ખૂબ નામચીન છે.

□

૬. કિડની કીલર્સ

KIDNEY KILLERS

ખૂબ જ સીમિત જગ્યામાં ખૂબ જ ગહન વિષય પર લખવાનું છે. ખૂબ જ જવાબદારીપૂર્વક લખવાનું છે, એટલે શક્ય તેટલું રેફરન્સીસ આપીને જણાવીશું તો વધુ અનુકૂળ પડશે.

Quote :

The problem with disintegrating kidney stones with shock waves is that it doesn't address the reasons WHY THE BODY PRODUCED STONES IN THE FIRST PLACE.

ONE MAJOR CAUSE IS PRESCRIPTION DRUGS. Stones have now been linked to CARBONIC ANHYDRASE INHIBITORS (ACETAZOLAMIDE OR METHAZOLAMIDE) used to treat Glaucoma

(1) to FUROSEMIDE IN INFANTS, USED FOR CONGENITAL HEART FAILURE (2) TO SOME EPILEPTIC DRUGS (3) TO TRIAMETERENE used to combat Hypertension (i. e. Blood pressure) (4) TO TRISILICATE CONTAINING ANTACID (made out of ALLUMINIUM HYDROXIDE ALLUMINIUM TRISILICATE ETC) used for gastric discomfort and heartburn (5) TO CEFTRIAZONE which prevents the body from rejecting transplants (6) and even THIAZIDE DIURETICS IN PATIENTS with high blood pressure. (7)

Numerous studies have made the connection between kidney stones and the use of SULPHASALAZINE, particularly in AIDS patients, given drugs such as SEPTIN over long term as a just-in-case measure against PNEUMOCYSTIS CARINI PNEUMONIA. LAXATIVE ABUSE CAN ALSO BRING ON KIDNEY STONES. (8)

References :

- (1) Journal of urology 1993; 150; 481-2
- (2) " " " 1991; 145; (5) 942-8
- (3) Journal of Pediatrics 1994; 125 (1) 149-51
- (4) Journal of the Association of Physicians of India 1993; 41 (11) 748-9

- (5) Journal of Urology 1990; 144 (6) 1339-40
- (6) Scandinavian Journal of Urology and Nephrology 1993; 27 (2) 267-9.
- (7) Nephrology, Dialysis, Transplantation 1990; 5(11) 974-6.
- (8) Acta Urologica Belgica 1994; 62(2) 25-9. Courtesy W. D. D. T. Y.

ખૂબ જ જગપ્રસિદ્ધ ઉચ્ચ કક્ષાનાં મેડિકલ જર્નલોમાંથી વીણી વીણીને લીધેલાં આ થોડાંક વાક્યો સાનમાં ઘણું બધું સમજાવી જાય છે, જો સમજવાની તૈયારી હોય તો.

સારવાર ક્ષેત્રે કોઈ પણ બીમારી માટે આપવામાં આવતી મોટા ભાગની દવાઓના લીટરેચરોમાં આ વાત ચેતવણીના સ્વરૂપે વગાડી વગાડીને કહેવામાં આવે છે કે : “આ દવાથી કિડનીને ડેમેજ થવાનો કે સદંતર નકામી (Renal failure) થઈ જવાની ભરપૂર શક્યતાઓ છે.”

પરંતુ જેને ઉદ્દેશીને આ ચેતવણી આપવામાં આવી છે તે ડોક્ટર એ વાત ગણકારતો નથી. દવાઓ આપવાથી જે નુકસાન થાય છે તે એણે આપેલી દવાઓથી થયું છે તે સ્વીકારતો નથી અને એણે જ આપેલી દવાઓના કારણે થયેલા ડેમેજને પરિણામે જે કંઈ તકલીફો થાય છે એને એક જુદી જ બીમારી ગણી, વળી એના પાછા નુકસાનકારક ઈલાજો કરવામાં આવે છે.

ઉપરના ફકરામાં જણાવ્યા પ્રમાણે :

૧. આંખની ગ્લોકોમાં બીમારીમાં આપવામાં આવતી દવાઓથી.
૨. નાનાં બાળકોને જન્મજાત હૃદયની ખામી માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી.

૩. ફીટ આંકડી ન આવે એટલા માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી.
૪. બ્લડપ્રેશર નીચું લાવવા માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી.
૫. પેટની ગરબડ, ગેસ, એસીડીટી માટે ચૂસવાની ગોળીઓથી.
૬. અરે કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કર્યા પછી શરીર એ ઉધાર ઊછીનું કિડની રીજેક્ટ ના કરે એટલા માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી.
૭. બ્લડપ્રેશર નીચું લાવવા માટે છૂટથી પેશાબ થાય એ માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી.
૮. એઈડઝ માટે આપવામાં આવતી દવાઓથી અને લાંબા ગાળા સુધી રોજ પેટ સાફ કરવા માટે લેવામાં આવતી જુલાબની દવાઓથી પણ કિડનીમાં પથરા થઈ શકે છે, કિડની ડેમેજ થઈ શકે છે અને કાયમને માટે ફેઈલ પણ થઈ જાય છે.

તમારી જ અદ્ભુત બેમિસાલ કિડનીઓ કમજોર છે, માંચકાંગલી છે, સડેલી છે, બગડેલી છે એમ તમને તમારો મારીને કહેવાવાળાએ તમને કદાપિ ભૂલમાં પણ એમ કહ્યું છે કે : એણે જ આપેલી દવાઓને કારણે જ તમારી સાજી સારી કિડનીઓ હંમેશને માટે બગડી ગઈ છે ? નથી કહ્યું ને ?

તો આવો હજુ એક ડગલું આગળ વધી ડોક્ટરો સિવાયના ઈતર પદ્ધતિથી સારવાર કરનારાઓને પણ આપણી રીતે ઓળખી જ લઈએ.

૭. એસિડ અને અલ્કલાઇન

અગાઉના પ્રકરણમાં આપણે વાંચ્યું કે કિડનીના બીજાં અનેક કાર્યોમાં એક અગત્યનું કાર્ય શરીરના રક્તભ્રમણમાં રહેલાં એસિડ અને અલ્કલાઇનનું સમતુલન જાળવવાનું છે.

આ એસિડ અને અલ્કલાઇન બનાવવાનાં રો-મટીરીઅલ્સ આપણને આપણા રોજેરોજના ખોરાકમાં વપરાતા પદાર્થોમાંથી મળી રહે છે.

મરચું-રાઈ, મેથી, મરી, લવિંગ, સૂંઠ, આદુ ઈત્યાદિમાંથી હાઈડ્રોક્લોરીક એસિડ બનાવવા જરૂરી મસાલો મળી જાય છે. તો લીંબુ, કોકમ, ખટાશવાળાં ફળફળાદિ ઈત્યાદિમાંથી જરૂરત પ્રમાણે અલ્કલાઇન શરીર બનાવી લે છે, જરૂર પૂરતાં સંગ્રહ કરે છે અને વધારાનાં બહાર ફેંકી દે છે.

મસાલા ફક્ત રસોઈ બનાવવા વપરાય, એના ફાકડા ના ભરાય. તેમ ફળફળાદિ કે આમળાં, લીંબુ, કોકમ પણ ખોરાકના પૂરક Supplement તરીકે લેવાય. અન્ય કોઈ રીતે લેવાય તો ભારે પડી જાય.

જુદી જુદી બસો પ્રકારની વૈકલ્પિક પદ્ધતિથી સારવાર કરનારાઓએ કદાચ ઔષધજન્ય કે ઉપચારજન્ય રોગો પેદા કરવામાં મસમોટો ફાળો નોંધાવ્યો છે એમ વિના સંકોચે કહી શકાય.

થોડાંક જ ઉદાહરણો પૂરતાં થઈ રહેશે.

આગળ વધતા પહેલાં એક વાતની ચોખવટ કરી લઈએ કે જેમને આવા આંધળા અખતરાઓ કરવાથી ફાયદા જ થયા હોય એમને એમની સારવાર મુબારક હો.

૧. ઉનાળામાં મારફાડ ગરમીમાં આદુના રસ કે સૂંઠના પાણી.
૨. હિંગાષ્ટકના ફાકડા ભરવા, ત્રિફળાના ફાકડા ભરવા.
૩. ઠંડા દૂધના પ્રયોગો કરવા.
૪. મેથીના દાણા ગળવા. હળદરના ફાકડા ભરવા. દૂધમાં ડહોળવું.
૫. લસણના લસણિયા પ્રયોગો કરવા.

લીંબુ અને આમળા વિષે જરાક વિગતવાર જાણીએ. ખટાશવાળાં ફળો અથવા જેને સાઈટ્રીક ફ્રુટ્સ કહેવાય તેવાં ફળો લગભગ સીઝનલ હોય છે, અને સીઝનમાં ખૂબ જ અલ્પ પ્રમાણમાં લેવાય તો ઉપકારી નીવડે છે.

ખટાશમાં રહેલ સાઈટ્રીક એસીડ આલ્કલાઈન છે અને એમાંથી ઉપલબ્ધ વિટામિન-સી-Ascorbic Acidની શરીરમાં જરૂરિયાત સાવ અલ્પ છે. વળી વિટામિન સી સંગ્રહ કરવાની શરીરમાં કોઈ સગવડ નથી એટલે જે લેવામાં આવે તે તુરત જ શરીરને પેશાબ વાટે બહાર ફેંકી દેવો પડે જ.

આપણે જ્યારે ગ્લાસ ભરીને આમળાનો રસ ગટગટાવી જઈએ છીએ ત્યારે જરાય વિચાર કરતા નથી કે આટલું બધું આલ્કલાઈન લોહીમાં કેટલો વખત ભળેલું રહેશે ? ક્યારે કેટલા પ્રમાણમાં પ્રવાહીમાં ઓગળશે ? કિડનીને એ લોહીમાં ભળેલું આલ્કલાઈન પેશાબ વાટે બહાર ફેંકવામાં કેટલો શ્રમ પડશે ?

આવી જ પરિસ્થિતિ ફાકીઓના ફાકડાની, ભસ્મોની, જડીબુટ્ટીઓની, નામ વગરની બધી જ ઔષધિઓની થાય થાય અને થાય જ. એમાં હોમિયોપેથી અને બાયોકેમિકના બાર ક્ષાર પણ આવી જ જાય.

૮. દાંતમાં ચાંદી

મેટલ-ઘાતુઓની વાતોમાં આયર્ન-લોહ, જસત-ZINC, એલ્યુમિનિયમ, ચાંદી - SILVER, સોનું AURI (હવે તો સોના-ચાંદીવાળા ચ્યવનપ્રાશ પણ મળે છે.). આ બધા કેવી રીતે લોહીમાં ભળતા હશે ? કેટલા નુકસાન કરતાં હશે ? કિડની વાટે ફીલ્ટર થઈ બહાર પડતાં સુધીમાં કિડનીને કેટલું નુકસાન કરતાં હશે ? એના કોઈ આંકડા ઉપલબ્ધ નથી અને હોય તો મને ખબર નથી.

જેને આપણે ચાંદી તરીકે ઓળખીએ છીએ અને ખુશાલ મોઢામાં રાખીને વર્ષોનાં વર્ષો સુધી ચાવીએ છીએ, એ દાંતમાં ચાંદીએ કેટલા માનવીઓની કેટલી કિડનીઓ મારફાડ કરીને ધ્વંસ કરી હશે એના આંકડા ક્યાંય મળતા નથી.

એ દાંતમાં પુરાવેલી ચાંદી - હકીકતમાં દુનિયાનું બીજા નંબરનું હળાહળ ઝેર પારો - MERCURY છે અને આવા હળાહળ ઝેરનું કોઈ સલામત પ્રમાણ - નુકસાન ન કરે તેવું પ્રમાણ હોતું જ નથી.

૯. લીથોટ્રીપ્સી

LITHOTRIPSY

તમારી કિડનીમાં પથરો કે પથરી થઈ ગઈ છે. હવે તો અમે નવા મશીનથી વધારે કાપકૂપ કર્યા વગર તમારી પથરી ફક્ત શોકવેલ્ક આપી તોડીને ભૂકો કરી નાખીશું. બસ ખલ્લાસ. પથરી ગુમ, ખાઓ-પીઓ-મૌજ કરો.

જે રૂપાળા છતાં ખતરનાક સર્જિકલ સ્ત્રોકવેવ્સ નામ
 “EXTRA CORPOREAL SHOCKWAVE
 LITHOTRIPSY (ESWL) આપવામાં આવ્યું છે. એમ
 જણાવવામાં આવે છે કે આ મશીનમાંનું લીથોટ્રીપ્ટર શોકવેવ્સ
 ઉત્પન્ન કરે છે, જે એક્સ-રે દ્વારા તેઓ બરાબર કિડની પર
 જામેલા પથરા પર તાકે છે, અને હથોડીથી સોપારી ભાંગતા
 હોય તેમ આ શોકવેવ્સથી પેલી પથરી ભૂકો થઈ જાય છે.
 તેઓ એમ પણ કહે છે કે આ શોકવેવ્સ એવાં ટ્રેઈન કરેલાં છે
 કે એ તમારા પથરાને બરાબર ઓળખી શકે છે અને ફક્ત
 પથરાનો જ ભૂકો કરે છે, તમારી કિડનીનો નહીં.

હવે આવો, આ વિષય પર મેડિકલશાસ્ત્રના થોડાક
 ઈમાનદાર મહાનુભાવોનું કહેવું પણ સાંભળી જ લઈએ.

Quote :

*“It now seems evident that
 LITHOTRIPSY DEFINITELY CAUSES
 DAMAGE TO THE KIDNEY IN A GOOD
 PERCENTAGE OF CASES. MOST
 PATIENTS EXPERIENCE INTERNAL
 BLEEDING RANGING FROM A TINY
 HAEMORRHAGE TO MAJOR BLEEDING
 REQUIRING TRANSFUSION.*

This bleeding also seems to change the
 dynamics of the blood in the kidney, causing
 HYPERTENSION – abnormally high blood
 pressure IN THE KIDNEYS, in upto 8

percent of PATIENTS. (Ref. 1.)

Other studies show IRREVERSIBLE
 KIDNEY FAILURE (Ref. 2).

A one quarter reduction in the rate at which
 the kidney filters out impurities (Ref. 3) and A
 RISE IN (general) BLOOD PRESSURE (Ref.
 4). and A RISE IN HEARTBEATS. (Ref. 5).

RARELY IT CAN EVEN RUPTURE THE
 KIDNEY (Ref. 6).

The extent of damage appears to depend
 upon the intensity of shockwaves used, but in
 any case nearly a FIFTH OF PATIENTS' MAY
 SUSTAIN (KIDNEY) DAMAGE AS A
 RESULT OF ESWL. (Ref. 7).

References

1. Pathology of the kidney 1592
2. NEPHRON 1993; 63(2) 242-3
3. Journal of Endourology 1994; 8(1)-15-19.
4. Journal of Urology 1993; 150 (6) 1765-7
5. POLSKIE ARCHIWUM MEDY-CYNY
 WEWNETRZNEJ – 1993, 89 (5) 394-9.
6. British Journal of Urology 1991; 68; 657-8
7. Japanese Journal of Clinical Radiology
 1990; 35(9) 1015-20

જગ્યાના અભાવે આનો અનુવાદ આપ કરાવી લેશો
 એવી વિનંતિ. આ જ લેખમાં આગળ જણાવે છે કે :

- (૧) ફાન્સમાં આવી રીતે લીથોટ્રીપ્સી દ્વારા કિડનીના પથરાનું ઓપરેશન કરાવેલા દર્દીઓમાં એક ગ્રુપનું ઓપરેશન પશ્ચાત્ બે વર્ષ બાદ કરાવેલા સીટી સ્કેનમાં જણાવ્યું હતું કે : આમાંના ૪૦ ટકા દર્દીઓને ફરી પાછા કિડની સ્ટોન થયા હતા. ૨૫ ટકા દર્દીઓની (SCARRING) કિડનીઓ છોલાઈ ગઈ હતી.
- (૨) અમુક દર્દીઓની કિડનીઓના આકાર, પ્રકાર અને કાર્યપદ્ધતિઓમાં વખત જતાં ધરખમ અવળચંડા ફેરફારો થયા હતા.
- (૩) પથરાને શોક આપવાથી કિડની ડેમેજ થાય અને એમાં સેપ્ટિક થાય. એટલું જ નહીં, તૂટેલા પથ્થરની અંદર છુપાયેલા રોગનાં જંતુઓ, પથ્થર તૂટવાથી છૂટાં થઈ કિડની પર ફેલાઈ જાય, આક્રમણ કરે અને એના કારણે કિડની સૂઝી જાય.
- (૪) શોકવેલ્કથી પુરુષનાં શુક્રબીજ (Sperms)ને કાયમનું ડેમેજ થઈ શકે છે - થાય છે. એટલું જ નહીં, શોકવેલ્કને કારણે સ્પર્મ્સ અંધાધૂંધ નાસભાગ કરે છે, અસાધારણ સંખ્યામાં વૃદ્ધિ પામે છે, એકબીજામાં વીંટળાઈને ગૂંચળાં વળી ગઢા બની જાય છે.
- (૫) શોકવેલ્કને કારણે વૃષણ (TESTIS)ની અંદર પણ રક્તસ્રાવ થતો હોવાનું જણાયું છે.

References :

1. Nephrologie 1993; 14 (6) 305-7
2. Rofo Fortschr Geb Rontgenstr Neuen Bildgeb Verfah 1993; 158 (2) 121-6

3. Acta Urologica Japonica. 1993; 35; (9) 1015-20
4. " " " 1992; (9) 999-1003
5. Urologica Internationalist 1993; 51(3) 152-7
6. Journal of Urology : 1993; 150-481-2

૧૦. કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ્સ

જીવતા માણસની એક કિડની કાઢી લઈ જેની બન્ને કિડનીઓ બગડી ગઈ છે, એવા બીજા માનવીમાં ફીટ કરી, “એને અમે જિવાડ્યો” એમ દાવા કરનારાઓ અને એમના આવા દાવાઓ સાંભળી દીવા પર પતંગિયાં તૂટી પડે, તેમ કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાવવા માટે લાઈન લગાડનારાઓને હવે પછીનું લખાણ અર્પણ.

પ્રથમ કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ૧૯૫૪માં કર્યા પછી ૧૯૮૩ સુધીનાં ૨૯ વર્ષોના આંકડા એમ જણાવે છે કે એ દરમિયાન આ ઉસ્તાદોએ ૪૦,૦૦૦ કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કર્યાં.

હવે એમની ગોળગોળિયા ભાષા એમના જ શબ્દોમાં.

QUOTE :

More than 40,000 kidneys have been transplanted since the first in 1954. and in recent years, **90 PERCENT OF THOSE FROM LIVING DONORS RELATED TO THE**

HOSTS HAVE KEPT THEIR NEW OWNERS ALIVE FOR AT LEAST ONE YEAR."

આ ગોળગોળિયા ભાષાનો સીધોસાદો અર્થ એ થાય કે ૨૯ વર્ષોમાં ૪૦,૦૦૦ ઓપરેશનો કરનારામાંનાં દસ ટકા એટલે કે ચાર હજાર માણસો તો ઓપરેશન ટેબલ પર જ મરી ગયા. બાકીના ૩૬૦૦૦ વધારેમાં વધારે એક વરસ જીવ્યા.

હવે આપણે બે લીટી વચ્ચેનું લખાણ પણ વાંચી લઈએ. આ ચાલીસ હજાર માણસોને કઈ દવાઓ કેટલા દિવસ ખવડાવી, કેટલા પૈસા લૂંટીને એમની બન્ને કિડનીઓ ખરાબ કરી ?

પછી એ બન્ને કિડનીઓ ખરાબ કરેલા કેટલા માનવીઓને કેટલા દિવસ ડાયાલીસીસના મશીન પર રાખી કેટલા પૈસા પડાવ્યા ?

પછી કિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટના નામે ચોરેલી કિડનીઓના કેટલા પૈસા લઈ ઓપરેશન કરવાના કેટલા પૈસા લીધા ? ઓપરેશન પછી જેમને એક વરસ ખેંચી તાણીને જિવાડ્યા એમને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરેલી કિડની એમનું શરીર રીજેક્ટ ના કરે એટલા માટે ઈમ્યુનોસપ્રેસન્ટની મોંઘા ભાવની કેટલી દવાઓ ખવડાવી ? વધારેમાં વધારે એક વરસ આ અભાગિયા દર્દીઓ કેવું યાતનામય જીવન જીવ્યા ? કેટલા દેવામાં ડૂબી ગયા ? ક્યાં ક્યાંથી ભીખ માંગી ? બૈરીના કેટલા દાગીના વેચ્યા ?

પરંતુ મેડિકલશાસ્ત્ર આવા અગત્યના જવાબો આપે એવું બેવકૂફ નથી.

એટલે કિડનીઓ બગડે છે, ડાયાલીસીસનાં સફેદ હાથી

જેવાં મશીનો વપરાય છે. કિડનીઓ ઉધાર, ઊછીની કે ચોરેલી ફીટ કરાય છે અને તાક ઘિના ઘિન રોજ નવી હોસ્પિટલો ઊભી થઈ જાય છે.

□

૧૧. અવયવોના સોદાગરો

“અવયવ દર્પણ” પુસ્તકની દ્વિતીય આવૃત્તિનાં પાનાં નં. ૨૯૬-૯૯ પરના અવયવોનું મટન-માર્કેટ પ્રકરણમાંથી સાભાર.

આ ભાવો ૧૯૯૦ના છે. આ ભાવોમાં આજની તારીખમાં ઓછામાં ઓછો દસ ઘણો વધારો થયો હોવાનું માનવામાં આવે છે.

PRICE LIST

જીવંત કિડની	રૂ. ૩૦,૦૦૦ એક નંગના
આંખનો કોર્નિયા	રૂ. ૮૦,૦૦૦ એક નંગના
ચામડી જીવતા માનવીની	રૂ. ૧૦૦૦ એક સ્કવેર ઈંચના
લોહી જીવત માનવીનું	રૂ. ૫૦૦ એક બોટલના
મરેલા માનવીનું મડદું	રૂ. ૬૦૦૦ એક નંગના
હાડપિંજર ફૂલ સાઈઝ	રૂ. ૧૦,૦૦૦ એક સેટના

આ ફક્ત ખરીદીના ભાવો છે. વેચવાના ભાવો “જેવો ઘરાક કે જેવી એની ગરજ” પર અવલંબિત છે.

અંદાજે વર્ષે ૪૦ કરોડની લેણદેણ થાય છે.

આપણા દેશને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી આ વેપલામાં

એણે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે નામ ઉજાળ્યું (?) છે. કિડનીના વેપલામાં તો આપણે સમૃદ્ધ દેશોને પાછળ પાડી દીધા છે.

૧૨. અને ફરી મળીએ તે પહેલાં

આમાં લખેલા પ્રત્યેક લખાણના સીધાં પરિણામો ભોગવી ચૂકેલા કે ભોગવી રહેલા અસંખ્ય દર્દીઓના સંપર્કમાં હું આવ્યો છું અને એટલે આ લખાણની વિશ્વસનીયતા પર મને રતિભાર સંદેહ નથી કે આમાં કોઈ પણ અતિશયોક્તિનો અંશ પણ નથી જ નથી એ હું આત્મવિશ્વાસપૂર્વક કહી શકું છું.

એટલું જ નહીં, આ લખાણ લખવાથી મોજુદા પરિસ્થિતિમાં કોઈ ધરખમ સુધારા થઈ જશે એવી બેવકૂફીભરી માન્યતા પણ હું ધરાવતો નથી.

પરંતુ આવી જ પરિસ્થિતિમાં “ન કરે નારાયણ” ને વાચકમાંથી કોઈ વ્યક્તિને પસાર થવાનો પ્રસંગ આવે ત્યારે સ્થિર બુદ્ધિથી, ભયથી વિચલિત થયા વિના, તટસ્થપણે જવાબદારીપૂર્વક આત્મવિશ્વાસથી કોઈ સ્વનિર્ણય લઈ આ વિષયકના ભોગ બનવામાંથી છૂટી શકશે તો એને મારા લખાણની હું સાર્થકતા સમજીશ.

શરીર તમારું છે.

કિડની પણ તમારી જ છે.

CHOICE IS YOURS